Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (девети състав)

13 февруари 2025 година*

„Обжалване — Държавни помощи — Сектор на въздухоплаването — Мерки, приведени в действие от международното летище Тимишоара (Румъния) в полза на Wizz Air и други авиокомпании, ползватели на летището — Решение, с което се установява, че не е налице държавна помощ — Жалба за отмяна — Член 263 ДФЕС — Допустимост — Условие жалбоподателят да е пряко и лично засегнат — Задължение за мотивиране — Изопачаване на доказателствата“

По съединени дела C-244/23 P—C-246/23 P

с предмет три жалби на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадени на 17 април 2023 г.,

Европейска комисия, представлявана от I. Georgiopoulos и F. Tomat,

жалбоподател по дело C-244/23 P,

като другите страни в производството са:

Carpatair SA, установено в Тимишоара (Румъния), представлявано от P. González Alarcón, J. Rivas Andrés, abogados, и J. Saké, advocaat,

жалбоподател в първоинстанционното производство,

Wizz Air Hungary Légiközlekedési Zrt. (Wizz Air Hungary Zrt.), установено в Будапеща (Унгария), представлявано от I.-G. Metaxas-Maranghidis, dikigoros, S. Rating, abogado, и E. Vahida, avocat,

Societatea Națională „Aeroportul Internațional Timișoara — Traian Vuia“ SA (AITTV), установено в Гирода (Румъния), представлявано от V. Power, SC, и R. Hourihan, solicitor,

встъпили страни в първоинстанционното производство,

и

Wizz Air Hungary Légiközlekedési Zrt. (Wizz Air Hungary Zrt.), установено в Будапеща, представлявано от I.-G. Metaxas-Maranghidis, dikigoros, S. Rating, abogado, и E. Vahida, avocat,

* Език на производството: английски.

жалбоподател по дело C-245/23 P,

като другите страни в производството са:

Carpatair SA, установено в Тимишоара, представлявано от P. González Alarcón, J. Rivas Andrés, abogados, и J. Saké, advocaat,

жалбоподател в първоинстанционното производство,

Европейска комисия, представлявана от I. Georgiopoulos и F. Tomat,

ответник в първоинстанционното производство,

Societatea Națională „Aeroportul Internațional Timișoara — Traian Vuia“ SA (AITTV), установено в Гирода, представлявано от V. Power, SC, и R. Hourihan, solicitor,

встъпила страна в първоинстанционното производство,

и

Societatea Națională „Aeroportul Internațional Timișoara — Traian Vuia“ SA (AITTV), установено в Гирода, представлявано от V. Power, SC, и R. Hourihan, solicitor,

жалбоподател по дело C-246/23 P,

като другите страни в производството са:

Carpatair SA, установено в Тимишоара, представлявано от P. González Alarcón, J. Rivas Andrés, abogados, и J. Saké, advocaat,

жалбоподател в първоинстанционното производство,

Европейска комисия, представлявана от I. Georgiopoulos и F. Tomat,

ответник в първоинстанционното производство,

Wizz Air Hungary Légiközlekedési Zrt. (Wizz Air Hungary Zrt.), установено в Будапеща, представлявано от I.-G. Metaxas-Maranghidis, dikigoros, S. Rating, abogado, и E. Vahida, адвокат,

встъпила страна в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (девети състав),

състоящ се от: C. Lycourgos (докладчик), председател на трети състав, изпълняващ функцията на председател на девети състав, S. Rodin и O. Spineanu-Matei, съдии,

генерален адвокат: M. Szpunar,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 4 октомври 2024 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Със съответните си жалби Европейската комисия (по дело C-244/23 P), Wizz Air Hungary Légiközlekedési Zrt. (Wizz Air Hungary Zrt.) (наричано по-нататък „Wizz Air“) (по C-245/23 P) и Societatea Națională „Aeroportul Internațional Timișoara — Traian Vuia“ SA (AITTV) (по дело C-246/23 P) искат да бъде отменено решение на Общия съд на Европейския съюз от 8 февруари 2023 г., Carpatair/Комисия (T-522/20, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“, EU:T:2023:51), с което последният отменя член 2 от Решение (ЕС) 2021/1428 на Комисията от 24 февруари 2020 година относно държавна помощ SA. 31662 — C/2011 (ex NN/2011), приведена в действие от Румъния в полза на Timișoara International Airport — Wizz Air (ОВ L 308, 2021 г., стр. 1, наричано по-нататък „спорното решение“), доколкото в него е направен извод, че летищните такси, съдържащи се в сборника „Аеронавигационна информация и публикация“ (наричан по-нататък „АИП“) от 2010 г. и споразуменията, сключени между AITTV и Wizz Air през 2008 г. (наричани по-нататък „споразуменията от 2008 г.“), включително измененията на тези споразумения през 2010 г. (наричани по-нататък „споразуменията за изменение от 2010 г.“), не представляват държавни помощи.

Обстоятелствата по спора

2 Международното летище Тимишоара (Румъния) се експлоатира от AITTV — дружество, в което румънската държава притежава 80 % от капитала.

3 Carpatair SA е румънска регионална авиокомпания. През 2000 г. тя установява свой център на това летище, от който предоставя услуги по модела „летищен център и оси“.

4 През 2008 г., в рамките на стратегия за привличане на нискотарифни авиокомпании и за увеличаване на общата рентабилност на летището, AITTV подписва с Wizz Air — унгарска нискотарифна авиокомпания, споразуменията от 2008 г., които определят принципите на сътрудничество помежду им, както и общите условия за ползване на летищната инфраструктура и летищните услуги от Wizz Air. На 25 юни 2010 г. със споразуменията за изменение от 2010 г. две от споразуменията от 2008 г. са изменени чрез нов режим, договорен между Wizz Air и AITTV, който обхваща периода до 6 февруари 2011 г. Wizz Air започва да извършва полети от същото летище през октомври 2008 г.

5 На 30 септември 2010 г. Carpatair подава жалба до Комисията относно предполагаема неправомерна държавна помощ в полза на Wizz Air.

6 На 24 май 2011 г. Комисията уведомява Румъния за решението си да открие официалната процедура по разследване, предвидена в член 108, параграф 2 ДФЕС, по-специално относно споразуменията от 2008 г., както и относно отстъпките и намаленията на летищните такси, предоставени в съответствие с АИП от 2007 г., 2008 г. и 2010 г.

7 От 2014 г. Carpatair преустановява дейността си на международното летище Тимишоара и е обект на процедура по съдебно преструктуриране. Основната база на операциите му се намира вече на летище Арад (Румъния), което е на 50 километра (km) от международното летище Тимишоара и от което предлага по-специално чартърни полети. Carpatair преустановява предлагането на редовни полети.

8 На 24 февруари 2020 г. Комисията приема спорното решение.

9 По отношение на летищните такси, съдържащи се в АИП от 2007 г., 2008 г. и 2010 г., в спорното решение Комисията приема, че базовата ставка, намаленията и отстъпките върху тези такси не са селективни.

10 Що се отнася до споразуменията от 2008 г. и до споразуменията за изменение от 2010 г. (наричани по-нататък заедно „споразуменията от 2008 г. и 2010 г.“), като взема предвид икономически оценки, изготвени след сключването на тези споразумения, Комисията отбелязва, че те е трябвало да доведат до допълнителна печалба за AITTV. Следователно Комисията приема, че разумен частен оператор в условията на пазарна икономика би сключил подобни споразумения. Освен това въпросните споразумения се вписвали в рамките на една цялостна стратегия и дългосрочни усилия в полза на общата рентабилност на международното летище Тимишоара. Поради това Комисията прави извода, че те не са предоставили на Wizz Air икономическо предимство, което тази компания не би получила при нормални пазарни условия.

Жалбата пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

11 С жалба, подадена в секретариата на Общия съд на 11 август 2020 г., Carpatair иска спорното решение да бъде отменено.

12 В обжалваното съдебно решение Общият съд приема, от една страна, че Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото, като не е проверила дали намалението на летищните такси, предвидено в точка 7.3 от АИП от 2010 г., разгледано отделно, има селективен характер. От друга страна, Общият съд приема, че Комисията не е обосновала законосъобразно преценката, че споразуменията от 2008 г. и от 2010 г. не са предоставили на Wizz Air икономическо предимство, което то не би получило при нормални пазарни условия. Така, след като уважава първото основание и частично второто основание, предявени от Carpatair в подкрепа на тази жалба, Общият съд отменя член 2 от спорното решение по начина, както е уточнено в точка 1 от настоящото решение.

Исканията на страните в производствата по обжалване

Искания на страните по дело C-244/23 P

13 С жалбата си Комисията иска от Съда:

– да отмени обжалваното съдебно решение в частта, в която е уважено второто основание на Carpatair,

– да отхвърли второто основание по дело T-522/20 и

– да осъди Carpatair да заплати съдебните разноски, възникнали в хода на производствата пред двете инстанции.

14 Carpatair иска от Съда:

– да отхвърли жалбата и

– да осъди Комисията да заплати съдебните разноски, възникнали в първоинстанционното производство и в производството по обжалване.

Искания на страните по дело C-245/23 P

15 С жалбата си Wizz Air иска от Съда:

– да отмени обжалваното съдебно решение,

– да отхвърли подадената от Carpatair жалба до Общия съд и

– да осъди Carpatair да заплати съдебните разноски, възникнали в първоинстанционното производство и в производството по обжалване.

16 Комисията иска от Съда:

– да отмени обжалваното съдебно решение и

– да осъди Carpatair да заплати съдебните разноски.

17 Carpatair иска от Съда:

– да отхвърли жалбата и

– да осъди Wizz Air да заплати съдебните разноски, възникнали в първоинстанционното производство и в производството по обжалване.

Искания на страните по дело C-246/23 P

18 С жалбата си AITTV иска от Съда:

– да отмени обжалваното съдебно решение,

– да отхвърли жалбата, подадена от Carpatair до първата инстанция, или да върне делото на Общия съд и

– да осъди Carpatair да заплати съдебните разноски, възникнали в първоинстанционното производство и в производството по обжалване, или, ако реши да върне делото на Общия съд — да не се произнася по съдебните разноски.

19 Комисията иска от Съда:

– да отмени обжалваното съдебно решение и

– да осъди Carpatair да заплати съдебните разноски.

20 Carpatair иска от Съда:

– да отхвърли жалбата и

– да осъди AITTV да заплати съдебните разноски, възникнали в първоинстанционното производство и в производството по обжалване.

По основанията, изведени от липсата на процесуална легитимация на Carpatair

Доводи на страните

По първото основание на Wizz Air по дело C-245/23 P

21 С първото си основание Wizz Air, подкрепяно от Комисията, твърди, че като е приел, че споразуменията от 2008 г. и от 2010 г. са една от причините за засягане на конкурентното положение на Carpatair, Общият съд е изопачил доказателствата и е допуснал съществено процесуално нарушение.

22 На първо място, Общият съд приел, че Carpatair е лично и пряко засегнато от споразуменията от 2008 г. и от 2010 г., тъй като при приемането на решението за започване на официалната процедура по разследване през 2011 г. Carpatair и Wizz Air са се конкурирали по пет маршрута от международното летище Тимишоара, и тъй като между 2008 г. и 2010 г. броят на пътниците, доходността и приходите на Carpatair по тези пет маршрута са намалели значително.

23 Общият съд обаче не взел предвид факта, че това намаляване е аналогично, дори значително по-ниско от това, което Carpatair е претърпяло по маршрутите, по които не се е конкурирало с Wizz Air.

24 Освен това обжалваното съдебно решение съдържало явни грешки, засягащи изчисляването на намалената доходност на Carpatair.

25 На второ място, в точка 77 от обжалваното съдебно решение Общият съд приел, че от становището, представено от Carpatair в хода на административното производство, следва, че тази компания се оплаква също, че не е могла да продължи полетите, изпълнявани от международното летище Тимишоара от две други авиокомпании, напуснали летището през 2008 г., тъй като тези полети вече се обслужват от Wizz Air. Това обстоятелство обаче не било предмет на обсъждане пред Общия съд. Приложение A.8 към жалбата за отмяна, озаглавено „Становища на Carpatair от 7 юни 2011 г. до Комисията“, било само споменато в жалбата, без да бъде обобщено. A fortiori, приложението не било предмет на размяна на гледни точки пред Общия съд в нарушение на съществено процесуално изискване, каквото представлявало правото на Wizz Air да бъде изслушано в това отношение.

26 Carpatair оспорва допустимостта на първото основание на Wizz Air. Всъщност последното искало от Съда единствено да направи нова преценка на фактите и доказателствата. Освен това твърдяното от Wizz Air изопачаване не следвало явно от материалите по преписката.

27 При условията на евентуалност Carpatair смята, че това основание следва да се отхвърли по същество.

28 Най-напред Carpatair поддържа, че посоченото основание почива на неправилен прочит на точка 73 от обжалваното съдебно решение, в която Общият съд само посочил, че Carpatair е доказало, че споразуменията от 2008 г. и от 2010 г. са една от причините за засягане на конкурентното му положение. Фактът, че обслужваните от Carpatair маршрути, различни от тези, по които то се е конкурирало с Wizz Air, също са претърпели спад в доходността, не обезсилвал тази констатация.

29 По-нататък Wizz Air игнорирало факта, че вредоносните последици от споразуменията от 2008 г. и от 2010 г. не се ограничават до маршрутите, по които то се конкурирало с Carpatair. Обжалваното съдебно решение обаче само установявало тези последици по маршрутите, по които Carpatair се е конкурирало пряко с Wizz Air, както се изисква в член 263, четвърта алинея ДФЕС.

30 Накрая, в точки 75 и 76 от обжалваното съдебно решение Общият съд действително допуснал лека грешка при изчисляването на намалената доходност по маршрутите на Carpatair. При това положение било безспорно, че между 2008 г. и 2010 г. тази доходност е намаляла значително.

31 На второ място, Общият съд не е нарушил правото на Wizz Air да бъде изслушано по довода относно невъзможността Carpatair да продължи маршрутите на други две авиокомпании от международното летище Тимишоара. Всъщност, както Общият съд посочил в точка 77 от обжалваното съдебно решение, Carpatair вече представило становището си в това отношение в хода на първоначалното разследване. Следователно Wizz Air било запознато с гледната точка на Carpatair. Освен това Wizz Air пренебрегвало факта, че констатацията на Общия съд в точка 78 от обжалваното съдебно решение се основава на доказателствата, съдържащи се в приложения A.7 и A.8 към жалбата за отмяна.

32 На трето и последно място, Wizz Air не вземало предвид всички доказателства, въз основа на които в точки 54—86 от обжалваното съдебно решение Общият съд приел, че Carpatair е лично засегнато.

По първото основание на AITTV по дело C-246/23 P

33 С първото си основание AITTV, подкрепяно от Комисията, по-специално твърди, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че Carpatair е пряко и лично засегнато от спорното решение.

34 На първо място, Общият съд само предположил, без да има достатъчно доказателства, че Carpatair и Wizz Air са конкуренти, без да вземе предвид представените от AITTV факти и обстоятелства, че Carpatair и Wizz Air не са сравними по вид и големина авиокомпании и че обслужват маршрути, които до голяма степен са различни.

35 На второ място, Общият съд предположил също, без да има достатъчно доказателства, че Carpatair е съществено засегнато от спорното решение, без да вземе предвид изложените пред него доводи.

36 От една страна, AITTV изтъкнало пред Общия съд, че независимо от споразуменията от 2008 г. и от 2010 г. към момента на сключване на тези споразумения правното и фактическото положение на Carpatair било такова, че тази авиокомпания нямало да може да продължи да функционира успешно от международното летище Тимишоара, тъй като нейният бизнес модел бил отживял. Въпреки доказателствата, които му били представени в този смисъл, Общият съд не взел предвид и световната финансова криза, засегнала авиокомпаниите към момента на настъпване на разглежданите факти, която представлявала друго правдоподобно обяснение за изпитваните от Carpatair затруднения.

37 От друга страна, Carpatair не представило нито едно доказателство за каквито и да било последици в резултат на споразуменията от 2008 г. и от 2010 г. спрямо положението му, което самото то приело в точка 4 от жалбата си за отмяна за идентично на това на много други авиокомпании, обслужващи полети от международното летище Тимишоара. Освен това от точка 116 от жалбата следвало, че последиците от тези споразумения не са непременно специфични за тази авиокомпания. Общият съд обаче не разгледал дали евентуалните загуби на посочената компания се дължат на конкуренцията на авиокомпании, различни от Wizz Air, или на други фактори.

38 Безспорно, както е посочено в точка 70 от обжалваното съдебно решение, между 2008 г. и 2010 г. броят на пътниците, доходността и приходите на Carpatair по петте маршрута, по които то се конкурира с Wizz Air, значително намалели. Представените пред Общия съд доказателства обаче показвали, че доходността на Carpatair е намаляла по всички маршрути на тази авиокомпания от международното летище Тимишоара, а не само по маршрутите, съвпадащи с обслужваните от Wizz Air. Обжалваното съдебно решение обаче не разглеждало фактите и обстоятелствата, които доказват, че Carpatair не е пряко и лично засегнато по смисъла на член 263, четвърта алинея ДФЕС.

39 На трето място, в точка 78 от обжалваното съдебно решение Общият съд посочил пропусната печалба за Carpatair, въпреки че последното не се позовало на това в писмените си изявления в първоинстанционното производство.

40 Carpatair оспорва допустимостта на първото основание на AITTV, защото е неясно и неточно, тъй като AITTV не прави разлика между спорните мерки и съответните правни критерии и смесва извършената от Общия съд проверка на процесуалната легитимация и правния интерес.

41 При условията на евентуалност Carpatair твърди, че това основание трябва да бъде отхвърлено по същество.

42 Всъщност Общият съд надлежно определил и приложил релевантните правни критерии, за да установи легитимацията на Carpatair да поиска отмяната на спорното решение в частта, която се отнася както до споразуменията от 2008 г. и 2010 г., така и до АИП от 2010 г. От структурата на обжалваното съдебно решение, което засягало изчерпателно въпроса дали Carpatair е лично засегнато от споразуменията от 2008 г. и от 2010 г., както и този дали е пряко засегнато както от тези споразумения, така и от АИП от 2010 г., ясно следвало, че процесуалната легитимация на Carpatair е доказана в достатъчна степен от правна страна.

По петото основание на AITTV по дело C-246/23 P

43 С петото си основание AITTV, подкрепяно от Комисията, смята, на първо място, че Общият съд не е взел предвид в достатъчна степен представените от Комисията, Wizz Air и AITTV доказателства за липса на ефективна конкуренция между Wizz Air и Carpatair към датата на сключване на споразуменията от 2008 г. и от 2010 г.

44 AITTV смята, че макар Общият съд да не е длъжен да преценява всеки изтъкнат пред него довод, той все пак нарушава съществено процесуално изискване, когато, както в конкретния случай, в точки 63 и 69 от обжалваното съдебно решение посочва голям брой доводи и материални доказателства, без да ги преценява, при положение че друга преценка на тези доказателства би довела до това жалбата на Carpatair да бъде обявена за недопустима.

45 Представените от AITTV, Wizz Air и Комисията доказателства свидетелстват по-специално за икономическата рационалност на споразуменията от 2008 г. и от 2010 г., както и за факта, че авиокомпаниите са били избрани чрез покани за заявяване на интерес, което позволило на AITTV да избере най-привлекателните оферти. Тези доказателства позволявали да се установи, че споразуменията е трябвало да доведат до допълнителна рентабилност.

46 Освен това обжалваното съдебно решение не съдържало уточнения относно разглежданите пазари и пазарни дялове, капацитета на авиокомпаниите, заменяемостта на маршрутите, разходите и маржовете на печалба, както и относно други параметри, позволяващи да се установи дали Wizz Air и Carpatair са конкуренти.

47 От друга страна, макар в точка 15 от обжалваното съдебно решение Общият съд да признава, че Carpatair е преустановило дейността си на международното летище Тимишоара и че вече не предлага редовни полети, той не е отчел в достатъчна степен тези основни факти.

48 На второ място, Общият съд нарушил задължението си за мотивиране, като не установил съществуващата причинно-следствена връзка между финансовите затруднения на Carpatair и предполагаемата конкуренция на Wizz Air, както и като в точка 83 от обжалваното съдебно решение само направил предположения, пренебрегвайки в същото време други възможни обяснения, произтичащи от преписката.

49 Поддържайки същевременно в точка 46 от жалбата си до първата инстанция, че е в пряка конкуренция с Wizz Air по пет маршрута, в точка 50 от тази жалба Carpartair признало, че е преустановило дейността си по петнадесет маршрута от международното летище Тимишоара. От това следвало, че затрудненията, с които се сблъсква Carpatair, били твърде големи, за да могат да бъдат отдадени на конкуренцията на Wizz Air по само една трета от маршрутите, обслужвани от Carpatair от това летище.

50 От друга страна, Carpatair пропуснало да отбележи в жалбата си до първата инстанция, че по някои маршрути се е конкурирало с авиокомпании, различни от Wizz Air. Тази конкуренция обаче, която също е можела да окаже влияние върху положението на Carpatair, не е била разгледана в обжалваното съдебно решение.

51 Carpatair смята, че петото основание на AITTV е недопустимо, тъй като с него последното дружество само повтаря вече изложени пред Общия съд доводи, без да представя доказателства за грешка при прилагане на правото или за изопачаване на доказателствата.

52 При условията на евентуалност Carpatair твърди, че това основание трябва да се отхвърли по същество.

53 В това отношение то отбелязва, че според постоянната съдебна практика съществеността засягане на конкурентното положение на жалбоподателя на съответните пазари произтича не от задълбочен анализ на различните конкурентни отношения на тези пазари, а поначало от констатация prima facie, че предоставянето на съответната мярка води до съществено засягане на това положение.

54 Подробният анализ, съдържащ се в обжалваното съдебно решение, показвал, че Общият съд е разгледал в достатъчна степен всички представени му доказателства и че въз основа на това правилно е заключил, че споразуменията от 2008 г. и от 2010 г. могат съществено да засегнат конкурентното положение на Carpatair на съответните пазари.

Съображения на Съда

По допустимостта

55 Що се отнася, на първо място, до допустимостта на първото основание на Wizz Air, налага се констатацията, че Carpatair, твърдейки, че направените от Общия съд фактически констатации не са неточни от фактическа страна, все пак признава, че Общият съд е допуснал грешка при изчисляването на намалената доходност на Carpatair с оглед на сумите, посочени в едно от приложенията към жалбата му за отмяна. Освен това, като се позовава на нарушение от страна на Общия съд на правото на изслушване, Wizz Air не само иска от Съда да направи нова преценка на фактите, но и се позовава на съществено процесуално нарушение, т.е. на правно основание, което може да бъде разгледано от Съда в производството по обжалване.

56 Що се отнася, на второ място, до допустимостта на първото основание на AITTV, следва да се отбележи, от една страна, че това основание не е формулирано толкова неточно, че да не позволява да се разберат доводите, на които то почива. От друга страна, само по себе си обстоятелството, че това дружество тълкува неправилно условията за допустимост на жалба за отмяна, предвидени в член 263, четвърта алинея ДФЕС, не може да доведе до това посоченото основание да трябва да се обяви за недопустимо. Всъщност, дори да се приеме за установена, подобна грешка следва да доведе до отхвърляне на същото основание по същество.

57 На трето и последно място, що се отнася до допустимостта на петото основание на AITTV, налага се констатацията, че с това основание въпросното дружество оспорва обжалваното съдебно решение, тъй като Общият съд не взел предвид представените пред него доказателства и не изпълнил задължението си за мотивиране. При това положение, тъй като посоченото основание е породено от обжалваното съдебно решение, хипотетично то не може да повторя доводите, изложени в първоинстанционното производство.

58 От това следва, че доводите на Carpatair относно недопустимостта на първото основание на Wizz Air, както и на първото и петото основание на AITTV, трябва да се отхвърлят изцяло.

По същество

59 Не се оспорва, че спорното решение представлява, от една страна, индивидуален акт, доколкото в него се констатира, че споразуменията от 2008 г. и от 2010 г. не са държавни помощи, а от друга страна, подзаконов акт, който не включва мерки за изпълнение по смисъла на член 263, четвърта алинея, трета част от изречението ДФЕС, доколкото в него се констатира, че системата от летищни такси, установена с АИП от 2010 г., не представлява държавна помощ. Следователно Общият съд правилно е приел, че за да бъде установена процесуалната легитимация на Carpatair, то трябва да докаже, че е пряко и лично засегнато от частта от спорното решение, отнасяща се до споразуменията от 2008 г. и от 2010 г., докато е достатъчно да докаже, че е пряко засегнато от частта от това решение, свързана с АИП от 2010 г.

60 AITTV и Wizz Air, подкрепяни от Комисията, оспорват преценките на Общия съд, с които той приема, че Carpatair е пряко и лично засегнато от частта от спорното решение, отнасяща се до споразуменията от 2008 г. и от 2010 г., както и че е пряко засегнато от частта от това решение, свързана с АИП от 2010 г.

– *По условието, че Carpatair трябва да е личното засегнато*

61 Когато жалбоподателят оспорва правилността на решение за преценка на помощ, прието на основание член 108, параграф 3 ДФЕС, или след провеждане на официалната процедура по разследване, той трябва да докаже, че това решение се отнася до него поради някои присъщи за него качества или поради фактическо положение, което го разграничава от всички останали лица и така го индивидуализира по същия начин както адресата на такова решение. Случаят е такъв по-специално, когато положението на жалбоподателя на съответния пазар е съществено засегнато от помощта, предмет на разглежданото решение (вж. в този смисъл решения от 17 септември 2015 г., Mory и др./Комисия, C-33/14 P, EU:C:2015:609, т. 97, и от 31 януари 2023 г., Комисия/Braesch и др., C-284/21 P, EU:C:2023:58, т. 54).

62 В точки 61—86 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че Carpatair е лично засегнато от частта от спорното решение, отнасяща се до споразуменията от 2008 г. и от 2010 г. По-конкретно, след като отказва да предаде решаващо значение на факта, че Carpatair е играло активна роля в хода на административното производство, Общият съд подчертава, от една страна, че това дружество е представило доказателства за пазарите, на които е било в конкурентно отношение с Wizz Air, и е доказало, че тези споразумения са една от причините за съществения засягане на конкурентното му положение на тези пазари, а от друга страна, че посоченото дружество е доказало, че има особен статут, който го характеризира в сравнение с другите авиокомпании на международното летище Тимишоара.

63 Що се отнася, на първо място, до преценката на Общия съд в точки 63—70 и 73—85 от обжалваното съдебно решение, според която Carpatair е доказало, че споразуменията от 2008 г. и от 2010 г. могат да засегнат съществено конкурентното му положение на съответните пазари, важно е да се припомни, че доказването от жалбоподателя на

съществено засягане на положението му на съответния пазар не предполага окончателно произнасяне по конкурентните отношения между този жалбоподател и предприятията — бенефициери по спорната мярка, а изисква от страна на посочения жалбоподател само да посочи надлежно причините, поради които решението на Комисията може да накърни законните му интереси, като засегне съществено положението му на този пазар. Всъщност съществената засягане на конкурентното положение на жалбоподателя на посочения пазар произтича не от задълбочен анализ на различните конкурентни отношения на същия пазар, позволяващ да се установи с точност обхватът на засягането на конкурентното му положение, а поначало от констатация prima facie, че предоставянето на мярката, за която се отнася решението на Комисията, води до съществено засягане на това положение (вж. в този смисъл решения от 12 юли 1990 г., COFAZ/Комисия, C-169/84, EU:C:1990:301, т. 28, и от 20 януари 2022 г., Deutsche Lufthansa/Комисия, C-594/19 P, EU:C:2022:40, т. 74 и 75 и цитираната съдебна практика).

64 В случая AITTV упреква, първо, Общия съд, че в точка 69 от обжалваното съдебно решение е приел, че Wizz Air и Carpatair са конкуренти по пет маршрута от международното летище Тимишоара, без да съобрази изтъкнатите пред него насрещни доводи.

65 В това отношение е важно да се припомни, от една страна, че основанието, изведено от липсата на отговор от страна на Общия съд на изложените в първоинстанционното производство доводи, по същество означава да се изтъкне нарушение на задължението за мотивиране, произтичащо от член 36 от Статута на Съда на Европейския съюз, приложим за Общия съд по силата на член 53, първа алинея от този статут, и на член 117 от Процедурния правилник на Общия съд (вж. в този смисъл решения от 20 май 2010 г., Gogos/Комисия, C-583/08 P, EU:C:2010:287, т. 29, и от 14 септември 2023 г., Land Rheinland-Pfalz/Deutsche Lufthansa, C-466/21 P, EU:C:2023:666, т. 93).

66 От друга страна, от точки 64—69 от обжалваното съдебно решение следва, че Общият съд е констатирал, че Wizz Air и Carpatair са конкуренти по пет маршрута от международното летище Тимишоара, тъй като тези маршрути обслужват същите летища или летища, отдалечени на по-малко от 100 km. За разлика от това от нито един пасаж от обжалваното съдебно решение не става ясно Общият съд да е разглеждал доводите, с които AITTV оспорва съществуването на подобна конкуренция, като последното дружество твърди, по-специално в точка 15 от писменото си становище при встъпване пред Общия съд, че Wizz Air и Carpatair имат различни търговски модели, както и самолетен флот с различни технически характеристики.

67 Действително Общият съд не е длъжен да направи изложение, което да следва изчерпателно и едно по едно всички разсъждения на страните по спора и следователно мотивите на Общия съд могат да бъдат имплицитни, при условие че позволяват на заинтересованите лица да се запознаят с причините, поради които Общият съд не е уважил доводите им, а на Съда — да разполага с достатъчно данни, за да упражни своя контрол (решения от 9 септември 2008 г., FIAMM и др./Съвет и Комисия, C-120/06 P и C-121/06 P, EU:C:2008:476, т. 96, и от 14 септември 2023 г., Land Rheinland-Pfalz/Deutsche Lufthansa, C-466/21 P, EU:C:2023:666, т. 94).

68 Вярно е също, както бе припомнено в точка 63 от настоящото решение, че при преценката за допустимост на жалба на основание член 263, четвърта алинея ДФЕС доказването от жалбоподателя на съществено засягане на положението му на съответния пазар не предполага окончателно произнасяне по конкурентните отношения между този жалбоподател и твърдения получател на разглежданата помощ.

69 При това положение, доколкото в случая с представените от AITTV данни се цели да се оспори релевантността на представените от Carpatair доказателства, за да се установи, че prima facie тази авиокомпания се е конкурирала с Wizz Air, за да изпълни задължението си за мотивиране, Общият съд е трябвало да изложи причините, поради които смята, че тези данни не могат да поставят под въпрос преценката му, че Carpatair и Wizz Air са конкуренти.

70 От изложеното по-горе следва, че като е приел, че Carpatair е било в конкуренция с Wizz Air по пет маршрута от международното летище Тимишоара, без да изложи причините, поради които не е уважил доводите на AITTV, с които се оспорва съществуването на такава конкуренция, Общият съд е нарушил задължението си да мотивира решенията си в достатъчна степен, за да позволи на заинтересованите лица да се запознаят с мотивите, на които се е основал, а на Съда — да разполага с данни, за да упражни своя контрол в рамките на производство по обжалване.

71 Второ, Wizz Air и AITTV смятат, че в точки 73—85 от обжалваното съдебно решение Общият съд не е доказал, че споразуменията от 2008 г. и от 2010 г. могат да бъдат причината за съществения засягане на конкурентното положение на Carpatair.

72 В обжалваното съдебно решение Общият съд се позовава на два мотива, за да заключи в точка 79 от обжалваното съдебно решение, че Carpatair е доказало, че споразуменията от 2008 г. и от 2010 г. са една от причините за съществения засягане на положението му на пазарите и за засягането на конкурентното му положение.

73 От една страна, в точка 77 от обжалваното съдебно решение Общият съд отбелязва, че в хода на административното производство Carpatair се оплаква от пропусната печалба, произтичащи от невъзможността тази авиокомпания да продължи два маршрута от международното летище Тимишоара към северната част на Италия.

74 Както обаче следва от съдебната практика, цитирана в точка 61 от настоящото решение, жалбоподателят трябва да представи пред Общия съд доказателствата за процесуалната си легитимация. Както обаче отбелязват Wizz Air и AITTV, подкрепяни от Комисията, Carpatair не се позовава на тази пропусната печалба в жалбата си до първата инстанция.

75 Макар да е вярно, че Carpatair е приложило към тази жалба като приложение A.8 становището, което е представило по повод на административното производство и в което е посочило въпросната пропусната печалба, налага се констатацията, че в посочената жалба това приложение се споменава единствено в бележка под линия 31 и че тази бележка препраща само най-общо към въпросното приложение. В нито един пасаж от исковата молба на Carpatair, посветена на допустимостта на жалбата му за отмяна, не се посочва такава пропусната печалба, причинена от нелоялната конкуренция на Wizz Air.

76 „Краткото изложение на основанията“, което трябва да бъде посочено във всяка искова молба или жалба по смисъла на член 21 от Статута на Съда на Европейския съюз, приложим за Общия съд по силата на член 53, първа алинея от този статут и на член 76, буква г) от Процедурния правилник на Общия съд, обаче означава, че исковата молба или жалбата трябва да сочи изрично в какво се състои основанието на иска или жалбата. Така, за да е допустим(а) искът или жалбата пред Общия съд, е необходимо съществените фактически и правни обстоятелства, на които се основава, да следват поне обобщено, но по логичен и разбираем начин от текста на самата искова молба или жалба. Въпреки че съдържанието на исковата молба или жалбата може да бъде обосновавано и допълвано по конкретни въпроси чрез препращане към определени пасажи от приложени към нея доказателства, общото препращане към други, макар и приложени към исковата молба или жалбата документи, не може да компенсира липсата на съществена част от правните доводи, които следва да бъдат посочени в самата искова молба или жалба съгласно тези разпоредби (вж. в този смисъл решения от 3 март 2022 г., WV/ECBД, C-162/20 P, EU:C:2022:153, т. 67 и 68, и от 27 февруари 2024 г., EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2024:172, т. 96).

77 Следователно при тези условия Общият съд не е бил длъжен да допълва доводите, развити от Carpatair в жалбата му, като търси и посочва в приложенията към нея доказателства, които могат да са в подкрепа на допустимостта на жалбата на това дружество.

78 Следователно Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, позовавайки се в точка 77 от обжалваното съдебно решение на пропусната печалба, произтичащи от невъзможността Carpatair да продължи два маршрута от международното летище Тимишоара към северната част на Италия.

79 От друга страна, в точки 74—76 от обжалваното съдебно решение Общият съд отбелязва, че от приложение A.7 към жалбата следва, че в периода между 2008 г. и 2010 г. нетната възвръщаемост на Carpatair по петте маршрута от международното летище Тимишоара, по които той приема, че дружеството се е конкурирало с Wizz Air, е намаляла с 52 %, що се отнася до четири маршрута до Италия, и с 57 %, що се отнася до маршрута до Дюселдорф (Германия).

80 В това отношение следва да се отбележи, както твърди Wizz Air, че тази констатация произтича от изопачаване на приложение A.7 към жалбата за отмяна на Carpatair. Всъщност тези проценти не отразяват намаляването на възвръщаемостта по тези маршрути, а са равни на съотношението, което представлява възвръщаемостта по посочените маршрути за 2010 г., спрямо възвръщаемостта по същите маршрути за 2008 г., което впрочем Carpatair признава в писмения си отговор.

81 Освен това, както твърдят Wizz Air и AITTV, без това да се оспорва от Carpatair, от посоченото приложение A.7 следва, че през същия период възвръщаемостта по някои маршрути, обслужвани от Carpatair от международното летище Тимишоара, по които в точка 69 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че последното дружество не е доказало, че се конкурира с Wizz Air, е намаляла толкова, ако не и повече, колкото възвръщаемостта по маршрутите, за които според Общия съд Carpatair е било в пряка конкуренция с Wizz Air.

82 Като не е взел предвид подобни доказателства, въпреки че те очевидно следват от приложение A.7 към жалбата на Carpatair до първата инстанция, и като не е обяснил причините за този пропуск, Общият съд е изопачил това доказателство и е нарушил задължението си за мотивиране.

83 Освен това с оглед на такова общо намаляване на възвръщаемостта по маршрутите, обслужвани от Carpatair от международното летище Тимишоара, Общият съд не може да се ограничи в точка 80 от обжалваното съдебно решение до твърдението, че представените от тази авиокомпания доказателства, за да се установи, че споразуменията от 2008 г. и от 2010 г. са могли да засегнат съществено конкурентното ѝ положение на съответните пазари, не са били поставени под въпрос от доводите, с които се цели да се докаже, че това намаляване е можело да бъде причинено от други фактори, като например търговският модел на посочената авиокомпания, за който се твърди, че е отживял, конкуренцията, която същата авиокомпания е имала с авиокомпании, различни от Wizz Air, или световната финансова криза, без да се вземат предвид тези доводи и във всеки случай, без да се обясняват причините, поради които посочените доводи трябва да бъдат отхвърлени.

84 Действително, както Общият съд припомня в точка 82 от обжалваното съдебно решение, не може да се изисква от Carpatair да докаже, че съществените му финансови затруднения се дължат изключително на споразуменията от 2008 г. и от 2010 г. При това положение обаче Общият съд най-напред трябва да може да заключи, че най-малкото е правдоподобно тези споразумения да са причината за посочените затруднения.

85 От всички изложени по-горе съображения следва, че Общият съд не е обосновал преценката си, че споразуменията от 2008 г. и от 2010 г. са могли да засегнат съществено конкурентното положение на Carpatair на съответните пазари.

86 Що се отнася, на второ място, до преценката на Общия съд в точки 71 и 72 от обжалваното съдебно решение, че Carpatair е доказало, че има особен статут, който го отличава от другите авиокомпании, намиращи се на международното летище Тимишоара, важно е да се припомни в началото, че въпросите относно допустимостта на жалба за отмяна са абсолютна процесуална предпоставка, която юрисдикциите на Съюза могат да проверят във всеки момент дори служебно (решение от 21 септември 2023 г., China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products и др./Комисия, C-478/21 P, EU:C:2023:685, т. 42 и цитираната съдебна практика).

87 Както обаче бе посочено в точка 70 от настоящото решение, съдържащото се в точка 72 от обжалваното съдебно решение твърдение, че Carpatair е имало особен статут, доколкото е било единствената компания, която се конкурира пряко с Wizz Air по пет маршрута от международното летище Тимишоара, е опорочено от липса на мотиви.

88 Следователно твърдените конкурентни отношения между Wizz Air и Carpatair не могат да подкрепят констатацията, че последната авиокомпания има особен статут, който я разграничава от всички останали лица и поради това я индивидуализира по същия начин, както адресата на спорното решение, а именно Румъния.

89 При тези условия твърдението в точка 71 от обжалваното съдебно решение, че дейността на международното летище Тимишоара е съсредоточена върху дейността на Carpatair и че то е реализирало 90 % от оборота си от дейността си от това летище, не е достатъчно, за да се докаже, че последното дружество, за което не е доказано в достатъчна степен от правна

страна, че е било в конкуренция с Wizz Air, е лично засегнато от частта от спорното решение, в която се констатира, че споразуменията от 2008 г. и 2010 г., сключени между посоченото летище и Wizz Air, не представляват държавни помощи по смисъла на член 107 ДФЕС.

90 От всички изложени по-горе съображения следва, че Общият съд не е обосновал в достатъчна степен от правна страна извода си, че Carpatair е доказало, че е лично засегнато от частта от спорното решение, отнасяща се до споразуменията от 2008 г. и от 2010 г.

– *По условието, че Carpatair трябва да е пряко засегнато*

91 Както правилно припомня Общият съд в точки 87 и 89 от обжалваното съдебно решение, за да установи, че е пряко засегнато от спорното решение, Carpatair трябва по-специално да докаже, че това решение поражда пряко последици за правното му положение, като изложи надлежно съображенията си защо счита, че въпросното решение може да го постави в по-неблагоприятно конкурентно положение.

92 В това отношение в точка 90 от обжалваното съдебно решение Общият съд отбелязва, че от преписката става ясно, че Wizz Air е твърденият бенефициер на споразуменията от 2008 г. и от 2010 г. и на АИП от 2010 г., че това дружество и Carpatair са извършвали сходни дейности и че са осъществявали дейност на същия пазар на услуги, както и на същия географски пазар. Поради това той заключава, че Carpatair е обосновало надлежно, че спорното решение е можело да го постави в по-неблагоприятно конкурентно положение.

93 AITTV обаче упреква Общия съд, че в точка 90 по същество е констатирал, че Wizz Air и Carpatair са конкуренти, без да вземе предвид насрещните доводи, изтъкнати пред него в това отношение.

94 Както вече бе посочено в точка 70 от настоящото решение, подобна констатация на Общия съд действително е опорочена от липса на мотиви.

95 Следователно обжалваното съдебно решение е опорочено и от липса на мотиви, тъй като Общият съд е приел, че Carpatair е пряко засегнато от спорното решение, доколкото то се отнася както до споразуменията от 2008 г. и 2010 г., така и до АИП от 2010 г.

96 От всички изложени по-горе съображения следва, че Общият съд не е доказал в достатъчна степен от правна страна, че Carpatair е процесуално легитимирано да иска отмяната на спорното решение. Следователно първото основание на Wizz Air, както и първото и петото основание на AITTV, доколкото с тях се оспорва процесуалната легитимация на Carpatair, трябва да бъдат уважени.

97 Без да е необходимо произнасяне по останалите основания за обжалване на AITTV и Wizz Air, нито по жалбата на Комисията, по-специално доколкото те целят да поставят под въпрос съображенията на Общия съд по същество, обжалваното съдебно решение следва да се отмени.

По жалбата пред Общия съд

98 Съгласно член 61, първа алинея, второ изречение от Статута на Съда на Европейския съюз, в случай че отмени решението на Общия съд Съдът може да постанови окончателно решение по делото, когато фазата на производството позволява това.

99 Това не е така в конкретния случай.

100 Всъщност, като се има предвид изопачаването на доказателствата и липсата на мотиви в обжалваното съдебно решение, разглеждането допустима ли е жалбата до първата инстанция и евентуално основателна ли е тя, предполага фактически преценки, които биха наложили Съдът да извърши допълнителни процесуално-организационни действия или действия по събиране на доказателства по делото.

101 Затова делото следва да се върне на Общия съд за ново разглеждане.

По съдебните разноски

102 Тъй като делото трябва да се върне на Общия съд, Съдът не следва да се произнася по съдебните разноски, направени в настоящото производство по обжалване.

По изложените съображения Съдът (девети състав) реши:

1) Отменя решение на Общия съд на Европейския съюз от 8 февруари 2023 г., Carpatair/Комисия (T-522/20, EU:T:2023:51).

2) Връща делото на Общия съд на Европейския съюз за ново разглеждане.

3) Не се произнася по съдебните разноски.

Подписи